

Kúria

ítélete

Az ügy száma: Bfv.III.70/2022/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró

Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2022. augusztus 9.

Az ügy tárgya: költségvetési csalás vétsége

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Kecskeméti Járásbíróság, 45.Bpk.1223/2019/3., végzés,

büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban,

2019. november 22., jogerő: 2021. június 28.

Az indítvány előterjesztője: Bács-Kiskun Megyei Főügyészség

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a költségvetési csalás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kecskeméti Járásbíróság 45.Bpk.1223/2019/3. számú végzését megváltoztatja.

A terheltet az ellene költségvetési csalás vétsége [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmenti.

A terhelttel szemben vámszabálysértés [Szabs. tv. 209. § (1) bekezdés] miatt a szabálysértési eljárást megszünteti.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága által HU3170002019001860 nyilvántartási tétele számon lefoglalt 1. sorszám alatti 105 doboz Marlboro külföldi adójegyes cigaretta, a 2. sorszám alatti 20 doboz L&M külföldi adójegyes cigaretta, a 3. sorszám alatti 40 doboz Monte Carlo külföldi adójegyes cigaretta, a 4. sorszám alatti 34 doboz LD külföldi adójegyes cigaretta, az 5. sorszám alatti 34 doboz Winston külföldi adójegyes cigaretta, a 6. sorszám alatti 10 doboz Davidoff külföldi adójegyes cigaretta és a 7. sorszám alatti 10 doboz Lucky Strike külföldi adójegyes cigaretta elkobzását mellőzi.

A lefoglalt cigarettáról történő rendelkezés végett az iratokat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága részére küldi meg.

Az eljárás során felmerült összesen 112.347 (egyszáztizenkettőezer-háromszáznegyvenhét) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Kecskeméti Járásbíróság a 2019. november 22. napján büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban meghozott és 2021. június 28. napján jogerős 45.Bpk.1223/2019/3. számú végzésével a terheltet költségvetési csalás vétsége [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont] miatt 1 év 6 hónapra próbára bocsátotta. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt cigaretta elkobzásáról és arról, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] A jogerős végzésben megállapított tényállás lényege szerint a külföldi állampolgár terhelt 2019. szeptember 8. napján 16 óra 14 perckor a tulajdonát képező személygépkocsi vezetőjeként egy közúti határátkelőhelyen belépésre jelentkezett Magyarország területére. A terhelt a határátkelőhelyen történő belépés alkalmával a vámvizsgálat során úgy nyilatkozott, hogy személyes útipoggyászán felül nincs birtokában vám- és adóköteles áru. Az általa tett vám-árunyilatkozatot követően az eljáró pénzügyőrök tételes vámvizsgálat alá vonták a személygépkocsit, amelynek oldalkárpitjában 105 doboz Marlboro márkájú, 20 doboz L&M márkájú, 40 doboz Monte Carlo márkájú, 34 doboz LD márkájú, 34 doboz Winston márkájú, 10 doboz Davidoff márkájú és 10 doboz Lucky Strike márkájú külföldi adójegyes cigarettát találtak, melyek a terhelt tulajdonát képezték.

[3] A terhelt a vámvizsgálat során tett valótlan tartalmú nyilatkozatával az országba behozott árukat terhelő vám, jövedéki adó és általános forgalmi adó megállapítása tekintetében a vámhatóságot tévedésbe ejtette, és ezzel a költségvetésnek 323.402 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

[4] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága 2019. szeptember 8. napján meghozott határozatával 647.000 forint vámigazgatási bírság megfizetésére kötelezte a terheltet.

II.

[5] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség Bfel.B.1245/2021/1. számon terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a – Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat bb) alpontjára alapítottan – Kecskeméti Járásbíróság 45.Bpk.1223/2019/3. számú végzésének megváltoztatása, a terhelt felmentése és az elkobzásra vonatkozó rendelkezés mellőzése érdekében.

[6] Indokai szerint a Btk. 462. § (3) bekezdésének 2021. január 1. napjával hatályba lépett rendelkezése alapján nem valósul meg bűncselekmény, illetve vámszabálysértés valósul meg, ha a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrány az ötszázezer forintot nem haladja meg.

[7] Álláspontja szerint a végzés meghozatalára a Btk. akkor hatályos rendelkezéseinek megfelelően került sor, azonban a jogerőre emelkedés időpontjában a terhelt cselekménye a törvény megváltozott szabálya miatt már nem minősült bűncselekménynek. Mivel a jogerőre emelkedés napja tekintendő az elbírálás időpontjának, a Btk. 2. § (2) bekezdésében írt szabály megsértésével került sor a terhelt bűnösségének megállapítására és vele szemben próbára bocsátás alkalmazására, emellett elkobzásnak sem volt helye.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.2/2022/4. számú nyilatkozatában a terhelt javára előterjesztett felülvizsgálati indítványt azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy a felülvizsgálat oka helyesen a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja.

[9] A felülvizsgálati indítványt kiegészítette azzal, hogy a terhelt cselekménye az elbíráláskor hatályos Btk. 462. § (3) bekezdése alapján a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban Szabs. tv.) 209. § (1) bekezdése szerinti vámszabálysértésnek minősül. Figyelemmel arra, hogy a cselekmény elkövetésétől két év már eltelt, a Szabs. tv. 6. § (6) bekezdése alapján a szabálysértés büntethetősége elévült.

[10] Álláspontja szerint a terhelttől lefoglalt külföldi adójegyes cigaretta elkobzásának nincs helye, a végzésben elkobozni rendelt cigarettákról vámigazgatási eljárásban szükséges rendelkezni.

[11] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria az elsőfokú bíróság végzését változtassa meg, a terheltet az ellene emelt vád alól mentse fel, egyúttal a Be. 573. § (1) bekezdése és a Szabs. tv. 83. § (1) bekezdés h) pontja alapján a vámszabálysértés miatt az eljárást szüntesse meg, a külföldi adójegyes cigaretták elkobzását mellőzze és az iratokat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága részére küldje meg.

III.

[12] A felülvizsgálati indítvány alapos.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ami a vádról rendelkező, jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi – és nem pedig ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[14] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint ilyen felülvizsgálati ok, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[16] A Btk. 2. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bűncselekményt – a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételekkel – az elkövetése idején hatályban lévő büntetőtörvény szerint kell elbírálni (nullum crimen sine lege elve). A (2) bekezdés alapján, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntetőtörvényt kell alkalmazni.

[17] A bűncselekmény elkövetésének ideje az az időpont, amikor az elkövetési magatartás utolsó mozzanatát kifejtik, vagy mulasztás esetében, amikor a kötelezettnek cselekednie kellett volna. Az elbírálás időpontja az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napja.

[18] Jelen ügyben az irányadó tényállás szerint az elkövetés időpontja 2019. szeptember 8. napja. A tényállás rögzíti azt is, hogy a vámhatóság megtévesztésével a terhelt a költségvetésnek 323.402 forint vagyoni hátrányt okozott.

[19] A Btk. elkövetés idején hatályban volt 462. § (3) bekezdése szerint nem valósul meg bűncselekmény, illetve vámszabálysértés valósul meg, ha a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrány a százezer forintot nem haladja meg.

[20] E rendelkezést utóbb a büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény 58. § 18. pontja akként módosította, hogy a szabálysértési értékhatárt ötszázezer forintra felemelte. A módosítás 2021. január 1. napján lépett hatályba.

[21] Ekként tehát nem tévedett a Kecskeméti Járásbíróság, amikor a határozata meghozatalának napján – 2019. november 22-én – hatályban lévő törvényi rendelkezések alapján a terhelt cselekményét költségvetési csalás vétségének minősítette.

[22] Határozata azonban 2021. június 28. napján emelkedett jogerőre.

[23] A jogerőre emelkedés időpontjában (amely az elbírálás időpontja) a terhelt terhére rótt cselekmény már nem minősült bűncselekménynek.

[24] Helytállóan hivatkozott a Legfőbb Ügyészség arra, hogy a felülvizsgálat oka helyesen a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja. Amint arra is, hogy a terhelt cselekménye 2021. január 1. napját követően a Szabs. tv. 209. § (1) bekezdésében meghatározott vámszabálysértésnek minősül, amelyet az követ el, aki nem uniós árut a vámellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, az egyéb terhek, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz, feltéve, hogy a vagyoni hátrány az ötszázezer forintot nem haladja meg, úgyszintén, aki e cselekmények bármelyikét megkísérli.

[25] Ugyancsak helytálló, hogy e szabálysértés miatt az eljárást meg kell szüntetni, hiszen a Szabs. tv. 6. § (6) bekezdése alapján a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak. Jelen ügyben e határidő 2021. szeptember 8. napján eltelt.

[26] Helytállóan hivatkozott arra is, hogy a lefoglalt cigaretta elkobzásának jelen eljárás keretében nincs helye.

[27] Az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vámtv.) 90. § (11) bekezdése szerint a lefoglalt jövedéki terméket a lefoglalással egyidejűleg el kell kobozni, majd ezt követően meg kell semmisíteni, ha végleges döntéssel vámigazgatási bírság kerül megállapításra.

[28] A terheltet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága 2019. szeptember 8. napján meghozott határozatával 647.000 forint vámigazgatási bírság megfizetésére kötelezte.

[29] A fentiekre figyelemmel az eljárás során lefoglalt cigarettáról vámigazgatási eljárás keretében kell rendelkezni (BH 2009.231.).

[30] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva a megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatta; a terheltet a költségvetési csalás vétsége [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette [Be. 573. § (1) bekezdés], vele szemben a szabálysértési eljárást a Szabs. tv. 83. § (1) bekezdés h) pontja alapján megszüntette, és – figyelemmel a Vámtv. 90. § (11) bekezdésére – a lefoglalt cigaretták elkobzását mellőzte és az iratokat Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága részére megküldeni rendelte.

IV.

[31] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. augusztus 9.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő

BÉ